

BESLUT

2019-06-24

Dnr: 18/04347

SAKEN

Morgonstudion, SVT1, 2018-12-11, inslag om en demonstration i San Diego; fråga om saklighet och beriktigande

BESLUT

Inslagen fälls. De strider mot kravet på saklighet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Television ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

INSLAGEN

I *Morgonstudion* sändes bland annat tre nyhetsinslag om en demonstration. Under påannonseringarna av samtliga inslag sa en nyhetspresentatör följande.

Så ska vi till USA där 32 demonstranter har gripits i San Diego på gränsen till Mexiko. I en fredlig demonstration ville de visa sitt stöd för de migranter som söker en bättre tillvaro i USA.

I inslagen visades bland annat bilder på gränspolis som grep demonstranter samtidigt som en reporter sa följande.

President Trump har gett sig själv ett A+ som Commander in Chief och dessutom gett sig själv smeknamnet "President T", men än har han inte lyckats få till muren mellan USA och Mexiko. Där har nu 32 personer gripits för att de inte tycker som honom, utan de demonstrerar mot att USA inte släpper in de människor som anlände till Tijuana i Mexiko i november.

I slutet av inslagen medverkade en demonstrant. I ett av inslagen hördes demonstranten säga följande (enligt svensk textning).

Några korsade gränsen och greps när de ville visa att vi utför civil olydnad för att folk i hela världen ska hjälpa oss i kampen för migranternas mänskliga rättigheter.

I två av inslagen hördes den medverkande demonstranten säga följande (enligt svensk textning).

De ville visa sitt stöd för de migranter som är här och som kom med karavanen. De hoppas kunna övertyga myndigheterna att påskynda migrationsprocessen.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna är kritiska till att det i inslagen sades att det var en fredlig demonstration där demonstranter blev arresterade på grund av att de inte tycker som presidenten. Anmälarna anför att demonstranter i själva verket arresterades på grund av att de bröt mot lagen genom olaga intrång och våld mot en gränspolis. Enligt anmälarna blev inslagen grovt vilseledande och de utmålade presidenten som en diktator som utan juridisk grund arresterar meningsmotståndare.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sverige Television (SVT) anför i huvudsak följande.

SVT fann efter sändning att det fanns ett behov av en rättelse och sände därför skyndsamt ett beriktigande i en nyhetssändning kl. 6.30 den 12 december 2018. Den formulering av reportern som låg till grund för rättelsen löd som följer.

Där har nu 32 personer gripits för att de inte tycker som honom, utan de demonstrerar mot att USA inte släpper in de människor som anlände till Tijuana i Mexiko i november.

Rättelsen formulerades i syfte att inte upprepa den felaktiga uppgiften.

Begreppet ”fredlig” i påannonseringen användes för att beskriva intentionen med demonstrationen, som sedan fick ett annat förlopp. Detta beskrevs på samma sätt även i andra medier, bland annat i en amerikansk morgontidning den 10 december 2018.

INFORMATION

Granskningsnämnden har tagit del av den rättelse som SVT hänvisar till i sitt yttrande. Rättelsen löd som följer.

(Nyhetspresentatör) – Så en rättelse. För i går morse då berättade vi ju att 32 demonstranter greps vid gränsen mellan USA och Mexiko, och då ska vi säga att 31 personer greps för intrång och en för övergrepp på tjänsteman. Och inget annat.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas. SVT ska före sändning av program så noggrant som omständigheterna medger kontrollera sakuppgifter i programmet (13 § andra i sändningstillståndet).

SVT ska beriktiga uppgifter som förekommit i ett tv-program när det är befogat (5 kap. 4 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att uppgiften i inslagen om att demonstranter arresterats på grund av att de inte tyckte som presidenten var felaktig. Nämnden anser att den rättelse som SVT sände den 12 december inte tillräckligt klargjorde vad som blivit fel i de ursprungliga sändningarna. SVT har därmed inte följt bestämmelsen om beriktigande. Mot den bakgrunden strider inslagen mot kravet på saklighet.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Ulrik von Essen, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg och Gunnar Springfeldt efter föredragning av Gustav Aspengren.

På granskningsnämndens vägnar

Dag Mattsson

Gustav Aspengren

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.